

**UCHWAŁA NR LIV/430/2023
RADY GMINY KWILCZ**

z dnia 28 listopada 2023 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar
Przemocy Domowej w Gminie Kwilcz na lata 2023 – 2027**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu przemocy domowej* (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.) Rada Gminy Kwilcz uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „*Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Kwilcz na lata 2023 – 2027*”, stanowiący Załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XXIV/195/2021 Rady Gminy Kwilcz z dnia 9 lutego 2021 r. *w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kwilcz na lata 2021 – 2025*.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kwilcz.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący Rady
Gminy**

Grzegorz Korpik

Załącznik do uchwały Nr LIV/430/2023
Rady Gminy Kwilcz
z dnia 28 listopada 2023 r.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ
ORAZ
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
DOMOWEJ
W GMINIE KWILCZ
NA LATA 2023-2027**

I. Wstęp

Rodzina to najważniejsze środowisko w życiu człowieka - najbliższa grupa, która może a właściwie powinna wzbogacać jego życie, zaspokajać podstawowe potrzeby biologiczne, psychiczne, materialne, dawać zadowolenie i psychiczne oparcie, a także poczucie bezpieczeństwa.

Zgodnie z Ustawą z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.) – rodzina, to osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Natomiast według ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1359 z późn. zm.) – rodzinę tworzą kobieta i mężczyzna poprzez zawarcie związku małżeńskiego.

Rodzina stanowi podstawową i najważniejszą formę życia społecznego. Bardzo istotną rolę odgrywają więc tzw. zasady prawa rodzinnego i opiekuńczego. Stanowią one dyrektywy, które uwzględniane są przy stosowaniu przepisów *Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego*. Celem tych zasad jest ochrona rodziny jako całości, jak również ochrona każdego jej członka objętego tymi regulacjami z osobna. Do nadrzędnych zasad prawa rodzinnego i opiekuńczego zalicza się zasadę dobra dziecka, zasadę dobra rodziny, zasadę monogamii, zasadę równouprawnienia kobiety i mężczyzny, zasadę szczególnej ochrony rodziny i dziecka przez państwo, zasadę trwałości małżeństwa.

Rodzina kształtuje osobowość, system wartości, poglądy i styl życia każdego człowieka. Dlatego ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy jej członkami - oparte na wzajemnej miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw. [H. D. Susal, *Przewodnik do procedury interwencji wobec przemocy w rodzinie*, Warszawa 2006, s. 17].

W dniu 11 maja 2011 r. w Stambule została sporządzona Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, która przemoc

domową definiuje jako wszelkie akty fizycznej, seksualnej, psychologicznej lub ekonomicznej zdarzające się w rodzinie lub gospodarstwie domowym lub między byłymi lub obecnymi małżonkami lub partnerami, niezależnie od tego, czy sprawca i ofiara dzielą miejsce zamieszkania, czy też nie.

Przemoc domowa to zjawisko zarówno osobiste, jak i społeczne, którego może doświadczyć każdy, bez względu na miejsce zamieszkania, wykształcenie, status materialny czy społeczny. W obecnym stanie prawnym istnieje wiele uregulowań zarówno ustawowych, jak i szczególnych, które wpływają na coraz skuteczniejszą ochronę prawną osób doświadczających przemocy domowej.

Od 22 czerwca 2023 r. obowiązują zmiany w przepisach ustawy *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* wprowadzone ustawą z 9 marca 2023 r. *o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 535). Istotnym elementem wprowadzonych rozwiązań są przekształcenia w obrębie procedury Niebieskiej Karty, która obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli określonych służb i podmiotów, w związku z uzasadnionym podejrzeniem stosowania przemocy domowej. Nowe przepisy nadały nowy charakter funkcjonowaniu zespołów i grup pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy. Pierwszym zauważalnym elementem jest zastąpienie sformułowania „przemoc w rodzinie” wyrażeniem „przemoc domowa”, stąd nowa nazwa aktu prawnego – ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu przemocy domowej* (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.)

Podstawowym dokumentem regulującym kwestie przemocy domowej w ujęciu prawnym jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu przemocy domowej* określająca zadania służb i instytucji, które mają udzielać wsparcia i pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej oraz zasady pracy zarówno z osobami stosującymi przemoc, jak i doznającymi przemocy. Ustawa definiuje pojęcie przemocy domowej, jako: *„jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:*

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,*
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,*
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,*
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,*

- e) *istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”.*

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy rozumieć:

- a) małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
- d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletniego

- wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Osoba stosująca przemoc domową – w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu przemocy domowej* – to osoba pełnoletnia, która dopuszcza się przemocy domowej wobec osób wskazanych powyżej. Natomiast świadek przemocy domowej, to osoba posiadająca wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy również rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób wymienionych wyżej.

Rodzaje przemocy domowej:

1. Przemoc fizyczna – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia (nie zawsze jednak polega na zadawaniu bólu – może również upokarzać, uprzedmiotawiać czy wywoływać lęk).
2. Przemoc seksualna – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności.
3. Przemoc psychiczna – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu (dwie grupy: **przemoc „gorąca”** polegająca na podnoszeniu głosu i obrażaniu ofiary, stosowaniu wulgaryzmów i gróźb

– jest ona łatwa do rozpoznania oraz **przemoc „zimna”**, czyli częsta krytyka, próby manipulacji, wyśmiewanie, zawstydzanie czy kontrolowanie - agresor może być spokojny, a nawet uśmiechnięty. Przez swoje zachowanie sprawia on, że jego bliski zaczyna wątpić w samego siebie, traci poczucie własnej wartości, czuje się psychicznie uzależniony od oprawcy i nie podejmuje próby, aby się od niego odciąć).

4. Przemoc ekonomiczna – to każde zachowanie zmierzające do ekonomicznego uzależnienia ofiary od sprawcy (np.: zabranianie drugiej osobie pracy zarobkowej bądź odbieranie jej wypłaty czy zasiłku – sprawca przemocy sam decyduje o finansach, nie konsultuje się z drugą osobą, może on wydzielać jej niewielkie kwoty, czasem nawet wymagając ich odpracowania. Ofiara przemocy musi wówczas prosić się nawet o pieniądze na zakup podstawowych środków higienicznych. Zdarza się, że sprawca sam decyduje o wspólnym majątku, wyprzedaje wspólne dobra bądź pozbywa się wszelkich oszczędności).
5. Zaniedbanie – to ciągle niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych [H. D. Susal, *Przewodnik do procedury interwencji wobec przemocy w rodzinie*, Warszawa 2006, s. 28-29].

Mało kto myśli o **nadopiekuńczości** w kategoriach przemocy. Niestety, zbyt duża nadopiekuńczość jest patologią, która sprawia, że wolność i prawa drugiej osoby są ograniczone. Ta forma przemocy najczęściej dotyka dzieci i młodzież, które nie mają szansy na to, aby dorosnąć, wyrobić sobie własne zdanie, wybrać partnera i swoją ścieżkę zawodową, czy wreszcie nauczyć się radzenia sobie w życiu na metodzie prób i błędów [<https://naturallybalanced.org/przemoc-domowa/>, 27.09.2023 r.].

Przemoc to przede wszystkim narzędzie krzywdzenia, które oznacza brak szacunku dla drugiego człowieka. Przemoc domowa – to zamierzone oraz wykorzystujące przewagę sił działanie skierowane przeciwko członkowi rodziny naruszające prawa i dobra osobiste powodujące cierpienie i szkody. Przemoc zawsze jest intencjonalna, wiąże się z naruszeniem dóbr drugiej osoby, najczęściej udaremnia obronę, zawsze prowadzi do szkód, za przemoc odpowiedzialny jest zawsze sprawca, w każdej postaci przemoc jest przejawem wrogości, bezradności, niszczy rezultaty wychowawcze.

Prezentując przegląd przepisów prawnych, których celem ma być udzielenie odpowiedniej ochrony osobom doświadczającym przemocy domowej, należy wspomnieć o tym, że w Polsce podstawowym przepisem prawnym służącym do ścigania sprawców przemocy domowej jest art. 207 ustawy z dnia 06 czerwca 1997 r. *Kodeks karny* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm., dalej: k.k.), który brzmi:

„§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1-2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12”.

Należy jednak pamiętać, że pomimo iż przemoc domowa na ogół jest kwalifikowana na podstawie art. 207 k.k., to zachowania sprawcy mogą zawierać w sobie różne działania, z których każde odrębnie może być ścigane w oparciu o inną podstawę prawną, a niekiedy też i w inny sposób (z oskarżenia prywatnoskargowego, na wniosek), np.: uszkodzenie ciała (art. 156-157 k.k.), groźby karalne (art. 190 k.k.), uporczywe nękanie (art. 190a k.k.), gwałt (art. 197 k.k.), zakłócanie miru domowego (art. 193 k.k.), uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego (art. 209 k.k.), pozbawienie człowieka wolności (189 k.k.), uderzenie człowieka lub naruszenie jego nietykalności cielesnej w inny sposób (art. 217 k.k.), porzucenie wbrew obowiązkowi troszczenia się o małoletniego poniżej lat 15 albo osoby nieporadnej, wbrew woli osoby powołanej lub nadzoru (art. 211 k.k.), obcowanie płciowe z małoletnim poniżej lat 15 (art. 200 k.k.).

Zgodnie z art. 9d ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej *„Podejmowanie interwencji w środowisku odbywa się na podstawie procedury "Niebieskie Karty" i nie wymaga zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową”.*

Wskazana powyżej ustawa definiuje tą procedurę następująco: *„Procedura "Niebieskie Karty" obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych, w związku z uzasadnionym podejrzeniem stosowania przemocy domowej.”* .

Wszczęcie procedury "Niebieskie Karty" następuje przez wypełnienie formularza "Niebieska Karta" w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej.

Od 28 września 2023 r. obowiązują także przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 r. poz. 1870) (wprowadzono też nowe wzory). Przemoc domowa jest jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku. Procedura „Niebieskie Karty” jest narzędziem, którego głównym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej, ale także współpraca przedstawicieli różnych instytucji i podmiotów, które są zobowiązane do reagowania w przypadku uzyskania informacji o wystąpieniu przemocy domowej.

Dotychczas kwestie związane z realizacją czynności w ramach narzędzia, jakim jest procedura „Niebieskie Karty” regulowały przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011 r. poz. 1245), które utraciły moc z chwilą wejścia w życie obowiązującego od 28 września 2023 r. rozporządzenia Rady Ministrów z 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 r. poz. 1870). Konieczność opracowania nowego aktu wykonawczego do ustawy jest wynikiem potrzeby dostosowania przepisów rozporządzenia do nowego brzmienia przepisów ustawy z 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 535). Według delegacji zawartej w przedmiotowej ustawie Rada Ministrów zobligowana została do sprecyzowania, poprzez rozporządzenie, procedury „Niebieskie Karty” oraz określenia wzorów stosowanych w jej ramach formularzy, wypełnianych przez przedstawicieli uprawnionych podmiotów ją realizujących. Jednocześnie ustawodawca wymógł, by tworząc procedurę uwzględnić skuteczność podejmowanych działań wobec osób doznających przemocy domowej i dobro tych osób, w szczególności małoletnich. Analizując krąg podmiotów uprawnionych do realizacji czynności z zakresu wszczynania procedury „Niebieskie Karty”, niewątpliwie został on istotnie poszerzony – z dotychczasowo 5 podmiotów uprawnionych do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”, a co za tym idzie, do wypełniania formularza „Niebieska Karta – A”, do tak naprawdę nieograniczonej ich liczby, z uwagi na możliwość realizacji tejże czynności również przez bliżej nieokreślone organizacje pozarządowe. Ponadto doprecyzowano, ujednolicając z nomenklaturą zastosowaną w regulującą kwestię przeciwdziałania przemocy domowej ustawie, słownictwo, używając określeń – osoba doznająca przemocy domowej, zamiast: ofiara; osoba stosująca przemoc domową, zamiast: sprawca; czy małoletni, zamiast: dziecko [<https://gov.legalis.pl/zasady-postepowania-w>

ramach-procedury-niebieskiej-karty-i-wzory-obowiazujacych-w-procedurze-formularzy-w-2023-r/, 27.09.2023 r.].

Ideą procedury jest współpraca między służbami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, działania wobec osób stosujących przemoc oraz na rzecz ochrony osób krzywdzonych. Chodziło o nawiązanie współpracy i działanie interdyscyplinarne - w myśl założenia, że przemoc domowa nie jest wyłącznie zagadnieniem prawnokarnym, ale również socjalnym, psychologicznym i zdrowotnym - aby pomóc rodzinie powinni więc współpracować ze sobą specjaliści z różnych dziedzin.

Celem realizacji procedury jest przede wszystkim dobro i bezpieczeństwo osób doznających przemocy, ale także skuteczna współpraca przedstawicieli różnych instytucji, które są zobowiązane do reagowania w przypadku wystąpienia przemocy domowej.

Zmiany w przepisach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wprowadzone ustawą z 9 marca 2023 r. *o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw* wprowadzające zmiany w funkcjonowaniu zespołów interdyscyplinarnych i dotychczasowych grup roboczych spowodowało konieczność powołania nowych zespołów interdyscyplinarnych.

Z dniem powołania nowych zespołów interdyscyplinarnych zniesione zostały dotychczasowe zespoły interdyscyplinarne oraz dotychczasowe grupy robocze, które zostają zastąpione grupami diagnostyczno-pomocowymi.

W związku z powyższym Zarządzeniem Wójta Gminy Kwilcz powołany został nowy Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Kwilcz, w skład, którego wchodzi przedstawiciele Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, zespołu kuratorskiej służby sądowej, Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przemocy i Narkomanii, oświaty, służby zdrowia, organizacji pozarządowej.

Wraz ze zmianą przepisów wprowadzono nową zasadę w procedurze Niebieskiej Karty, a mianowicie: to grupa diagnostyczno-pomocowa realizuje zadania związane z prowadzeniem indywidualnych spraw osób objętych tą procedurą, natomiast zadania zespołów interdyscyplinarnych skoncentrowane są na tworzeniu warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań określonych podmiotów. Tym samym – to do zadań ww. grup należeć będzie w ramach procedury m.in.: ocena sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową, realizacja procedury Niebieskiej Karty w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia, zawiadomienie osoby

podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury oraz realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową. To także grupa diagnostyczno-pomocowa uprawniona będzie wyłącznie do zakończenia procedury do monitorowania sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury.

II. Diagnoza problemu przemocy domowej w Gminie Kwilcz

Zjawisko przemocy występujące na terenie naszej gminy jest problemem trudnym do zbadania, ponieważ agresja ze strony osób najbliższych jest wstydliwie ukrywaną tajemnicą oraz obawą przed jeszcze większą agresją.

Diagnoza zjawiska przemocy domowej w Gminie Kwilcz została przeprowadzona w oparciu o posiadane dane i statystyki. W latach 2019 - 2022 do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło łącznie 32 formularze „Niebieskich Kart”, co przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Liczba przyjętych „Niebieskich Kart”

Poszczególne lata	2019	2020	2021	2022
Liczba Formularzy „Niebieska Karta – A”	8	9	6	9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Kwilcz z poszczególnych lat – 2019, 2020, 2021, 2022.

Analizując powyższe dane należy stwierdzić, że liczba zakładanych niebieskich kart od 2019 roku pozostaje na podobnym poziomie.

W latach 2019-2022 funkcjonariusze Policji wszczęli 28 procedur „Niebieskie Karty”. Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej 1, a ochrony zdrowia 3. Poniższa tabela 2 przedstawia instytucje wszczynające procedurę „Niebieskie Karty” w latach 2019-2022 w Gminie Kwilcz.

Tabela 2. Instytucje wszczynające procedurę „Niebieskie Karty” w latach 2019-2022 w Gminie Kwilcz

Instytucja	2019	2020	2021	2022
Policja	8	9	4	7
Oświata	-	-	-	-
Ochrona zdrowia	-	-	2	1
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przemocy i Narkomanii w Kwilczu	-	-	-	-
GOPS	-	-	-	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Kwilcz z poszczególnych lat – 2019, 2020, 2021, 2022.

Powyższa tabela wskazuje jednoznacznie, że Policja jest instytucją najbardziej aktywną w identyfikacji problemu przemocy domowej. Stan taki wynika z faktu, iż to właśnie Policja podejmuje najwięcej interwencji domowych. Należy nadmienić, iż na przestrzeni badanego okresu przedstawiciele takich instytucji, jak: ochrona zdrowia, placówki oświatowe, czy pracownicy socjalni wszczęli znacznie mniej procedur „Niebieskie Karty” (Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przemocy i Narkomanii oraz oświata nie wszczęły procedury w badanym okresie), co może oznaczać, że u danych osób nie wystąpiły widoczne znamiona stosowanej przemocy, bądź problem ten został przez nich przemilczany.

Należy też wspomnieć, że często dana osoba domaga się wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” – traktując to, jako element służący przedstawieniu go w Sądzie podczas rozprawy rozwodowej – wówczas prowadzenie procedury „Niebieskie Karty” jest bezpodstawne i nie ma odniesienia do faktycznej sytuacji w rodzinie.

Jedną z cech charakterystycznych przemocy domowej jest dysproporcja sił, przewaga jednej ze stron. Przemoc występuje w relacji silniejszy – słabszy np.: mężczyzna - kobieta, dorosły - dziecko, osoba zdrowa - osoba chora, osoba dorosła - osoba starsza. Oczywiście nie chodzi tylko o siłę, przewagę fizyczną, ale także psychiczną, intelektualną, społeczną, finansową, związaną ze zdrowiem czy wykształceniem. Krzywdząca jest nie sama przewaga, którą można spożytkować do opieki nad słabszym człowiekiem np.: dzieckiem, ale jej wykorzystanie w celu oddziaływania na osobę słabszą, w celu zmuszenia jej do podporządkowania się woli, życzeniom, pomysłom drugiej osoby - sprawcy przemocy. Zaprezentowana poniżej tabela 3 obrazuje osoby doznające przemocy domowej.

Tabela 3. Osoby doznające przemocy domowej

Osoby doznające przemocy	2019	2020	2021	2022
kobiety	8	9	0	8
mężczyźni	-	-	1	1
dzieci	-	-	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Kwilcz z poszczególnych lat – 2019, 2020, 2021, 2022.

Powyższe dane wskazują na to, że w zdecydowanej większości to kobiety doświadczają przemocy domowej.

Przemoc wobec mężczyzn jest ignorowanym przez społeczeństwo tematem – w ogólnej świadomości utarło się, że to głównie kobiety są ofiarami przemocy, ale jak wynika z powyższych danych zdarza się, że również mężczyźni są osobami doświadczającymi przemocy domowej.

Pomimo, że w latach 2019 - 2022 nie odnotowano żadnego przypadku dziecka krzywdzonego, to jednak nie można tego traktować w kategorii sukcesu. Dlatego niezwykle ważne jest podejmowanie skoordynowanych działań różnych instytucji mogących mieć wpływ na prawidłowy rozwój dziecka, w tym budowanie poczucia bezpieczeństwa.

Uwzględniając rodzaje zachowań sprawcy, przemoc najczęściej dzielimy na: fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną i zaniedbanie. Każdy z wymienionych rodzajów przemocy może przybierać różne formy. Ofiary rzadko doświadczają tylko jednego rodzaju przemocy. To jakie dominują rodzaje przemocy przedstawia tabela 4.

Tabela 4. Rodzaje przemocy

Rodzaje przemocy	2019	2020	2021	2022
Przemoc fizyczna	4	3	3	3
Przemoc psychiczna	2	5	3	5
Przemoc seksualna	1	-	-	-
Przemoc ekonomiczna	-	-	1	-
Zaniedbanie	1	1	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Kwilcz z poszczególnych lat – 2019, 2020, 2021, 2022.

Powyższe dane dowodzą, że ofiary przemocy najczęściej doświadczają przemocy psychicznej oraz fizycznej. Rzadziej występuje zaniedbanie, przemoc seksualna czy przemoc ekonomiczna – chociaż można domniemać, iż nie duży odsetek tego rodzaju przypadków przemocy może być spowodowany niską świadomością wśród ofiar, iż poddawane są właśnie tym rodzajom przemocy.

Z uzyskanych informacji na temat występowania przemocy wśród dzieci i młodzieży uczęszczających do przedszkoli i szkół podstawowych na terenie Gminy Kwilcz (informacje i wnioski uzyskane na podstawie obserwacji, rozmów indywidualnych z wychowawcami, nauczycielami, specjalistami, rodzicami, uczniami oraz na podstawie przeprowadzonej diagnozy dotyczącej bezpieczeństwa w środowisku szkolnym i rodzinnym) wynika, że przemoc występuje i zdarzają się różne formy przemocy. Najczęściej jest to:

- a) przemoc fizyczna (tj. szarpanie, kopanie, popychanie odpychanie, uderzanie, wrywanie przedmiotów u najmłodszych dzieci, niszczenie własności),
- b) przemoc psychiczna (tj. wyśmiewanie, stałe ocenianie, krytykowanie, izolowanie, wyzywanie, poniżanie, zawstydzanie, pomijanie, wykluczanie z zabawy - u młodszych dzieci).

Widoczne są także objawy przemocy ekonomicznej (tj. naruszenie własności, niezaspokajanie podstawowych materialnych potrzeb), zaniedbania (tj. brak wsparcia emocjonalnego), a także agresji elektronicznej – cyberprzemoc (tj. obraźliwe sms-y, wpisy na portalach społecznościowych).

Ponadto należy podkreślić, że objawy agresji widoczne są nie tylko w stosunku do rówieśników, ale również wobec nauczycieli i pracowników szkoły (np.: lekceważący stosunek do nauczycieli i innych pracowników szkoły, brak kultury osobistej względem dorosłych). Obserwuje się również objawy agresji skierowanej na budynek szkoły (np.: dewastacja sprzętu szkolnego – dziury w ścianach, niszczenie urządzeń sanitarnych w toaletach).

Powyższe wnioski obejmują całe środowisko szkolne oraz rodzinne dzieci i młodzieży - należy jednak zwrócić uwagę na to, że objawy przemocy bardziej widoczne są w szkołach podstawowych, a niżeli w przedszkolach, gdzie pojawiły się nieliczne wnioski dotyczące zachowań przemocowych wśród dzieci.

Z analizy przedstawionych powyżej danych wynika, że przemoc domowa na terenie Gminy Kwilcz jest problemem społecznym wymagającym interdyscyplinarnego zaangażowania specjalistów. Należy przypuszczać, że rzeczywista liczba osób i rodzin dotkniętych przemocą jest znacznie wyższa niż wskazują na to przywołane statystyki. Osoby doznające przemocy domowej często przez wiele lat ukrywają swój problem, dlatego trudno jest określić dokładną skalę zjawiska przemocy na terenie naszej gminy.

III. Zadania pomocy społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Celem działań pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji. Pomoc społeczna jest udzielana między innymi w przypadku przemocy domowej. Bezpośrednią pomocą rodzinom i osobom potrzebującym zajmują się pracownicy socjalni zgodnie z ustaloną rejonizacją.

W ramach procedury pracownik socjalny:

1. diagnozuje sytuację, potrzeby i zasoby osoby doznającej przemocy domowej;
2. udziela kompleksowych informacji o:
 - a) możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób doznających przemocy domowej,
 - b) formach pomocy małoletnim doznającym przemocy domowej oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc,
 - c) możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby doznającej przemocy domowej;
3. organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby doznającej przemocy domowej;
4. zapewnia osobie doznającej przemocy domowej, w zależności od potrzeb, schronienie w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej lub innej placówce, w tym prowadzonej przez organizacje pozarządowe i stowarzyszenia, działające na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
5. bierze udział w opracowaniu przez grupę diagnostyczno-pomocową indywidualnego planu pomocy;
6. podejmuje działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w środowisku domowym, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby doznającej przemocy domowej, w zależności od potrzeb określonych przez grupę diagnostyczno-pomocową;
7. może prowadzić rozmowy w szczególności o prawnokarnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej oraz informować osobę stosującą przemoc domową

o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii, udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;

8. wszczyna procedurę „Niebieskie Karty” zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta".

Pracownicy socjalni, jako przedstawiciele jednostki organizacyjnej pomocy społecznej wchodzi w skład zespołu interdyscyplinarnego oraz w skład grupy diagnostyczno-pomocowej. Zgodnie z art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu przemocy domowej* w razie zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową pracownik socjalny zapewnia dziecku ochronę przez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – *Kodeks karny* dającej gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej (tryb umieszczania dzieci w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej regulują przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*). Decyzję, o której mowa wyżej pracownik socjalny podejmuje wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także z lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką w miarę możliwości w obecności i przy wsparciu psychologa. Pracownik socjalny ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia sądu opiekuńczego o tym fakcie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin.

IV. Zespół interdyscyplinarny i grupy diagnostyczno-pomocowe

Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym. Zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań, w szczególności przez:

- a) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- b) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- c) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- d) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- e) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- f) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- g) monitorowanie procedury "Niebieskie Karty"; przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3 ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a w w/w ustawie;
- h) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- i) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – *Kodeks wykroczeń*.

Natomiast o zadań grup diagnostyczno-pomocowych należy w szczególności:

- a) dokonanie, na podstawie procedury "Niebieskie Karty", oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;

- b) realizacja procedury "Niebieskie Karty" w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;
- c) zawiadomienie osoby podejrzaney o stosowanie przemy domowej o wszczęciu procedury "Niebieskie Karty" pod jej nieobecność;
- d) realizacja działań w stosunku do osób doznających przemy domowej oraz osób stosujących przemy domową;
- e) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemy domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemy domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemy domową;
- f) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemy domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – *Kodeks wykroczeń*;
- g) monitorowanie sytuacji osób doznających przemy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemy domowej, w tym również po zakończeniu procedury "Niebieskie Karty";
- h) zakończenie procedury "Niebieskie Karty";
- i) dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę:
 - uznania braku zasadności wszczęcia procedury "Niebieskie Karty",
 - wszczęcia procedury "Niebieskie Karty";
- j) informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury "Niebieskie Karty".

Grupa diagnostyczno-pomocowa, na podstawie ustaleń zawartych w wypełnionym formularzu „Niebieska Karta – C”, podejmuje działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemy domowej i poprawę jej sytuacji życiowej.

Do zadań pracownika socjalnego powołanego do grupy diagnostyczno-pomocowej należy w szczególności praca z osobą doznającą przemy domowej i opracowanie indywidualnego planu pomocy, zgodnie z jej uzasadnionymi potrzebami (indywidualny plan pomocy obejmuje ogół działań podejmowanych przez grupę diagnostyczno-pomocową na rzecz i wspólnie z osobą doznającą przemy domowej, w celu poprawy sytuacji życiowej tej osoby oraz w jej środowisku domowym).

W ramach procedury funkcjonariusz Policji:

- a) udziela osobie doznającej przemocy domowej niezbędnej pomocy, w tym udziela pierwszej pomocy przedmedycznej;
- b) organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby doznającej przemocy domowej;
- c) podejmuje, w razie potrzeby, inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób doznających przemocy domowej, włącznie z zastosowaniem na podstawie odrębnych przepisów w stosunku do osoby stosującej przemoc domową środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania;
- d) przeprowadza, o ile jest to możliwe, z osobą stosującą przemoc domową rozmowę, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby stosującej przemoc domową albo nad małoletnim lub pełnoletnią osobą nieporadną ze względu na jej wiek lub stan zdrowia, oraz wzywa osobę stosującą przemoc domową do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego;
- e) przeprowadza na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych do zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa;
- f) podejmuje działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w środowisku domowym, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby doznającej przemocy domowej, w zależności od potrzeb określonych przez grupę diagnostyczno-pomocową;
- g) dokonuje niezbędnych ustaleń w zakresie udziału osoby stosującej przemoc domową w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- h) informuje, w formie notatki urzędowej, zespół interdyscyplinarny o działaniach podejmowanych wobec osoby doznającej przemocy domowej oraz osoby stosującej przemoc domową, w tym w szczególności o udziale w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

W ramach procedury grupa diagnostyczno-pomocowa:

- a) dokonuje oceny sytuacji domowej, potrzeb i zasobów osoby doznającej przemocy domowej oraz osoby stosującej przemoc domową;
- b) udziela pomocy osobie doznającej przemocy domowej;
- c) opracowuje indywidualny plan pomocy dla osoby doznającej przemocy domowej i jej środowiska domowego, który zawiera propozycje działań pomocowych;
- d) podejmuje działania w stosunku do osoby stosującej przemoc domową w celu zaprzestania stosowania tego rodzaju zachowań;
- e) przekazuje osobie stosującej przemoc domową informacje w szczególności o prawnokarnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej;
- f) przekazuje osobie stosującej przemoc domową informacje o koniecznych do zrealizowania działaniach w celu zaprzestania stosowania przemocy domowej;
- g) wnioskuje do zespołu interdyscyplinarnego o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- h) motywuje osobę stosującą przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową oraz programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- i) przeprowadza z osobą stosującą przemoc domową rozmowę ukierunkowaną na wskazanie zagrożeń wynikających z nadużywania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków;
- j) rozstrzyga o braku zasadności podejmowania działań.

V. Cele Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Kwilcz

1. Cele ogólne

Celem programu jest:

- a) zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej,
- b) zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy domowej i zwiększenie dostępności pomocy,
- c) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc domową.

Cele ogólne będą realizowane m.in. przez:

- a) diagnozowanie zjawiska przemocy domowej,
- b) podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy domowej,
- c) wsparcie rodzin dotkniętych przemocą domową,
- d) edukację społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy domowej,
- e) podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy domowej,
- f) oddziaływanie na sprawców przemocy domowej.

2. Cele szczegółowe programu

Cel 1.

Diagnozowanie zjawiska przemocy domowej w Gminie Kwilcz

L.p.	Zadanie	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy
1.	Zgromadzenie i analiza danych dotyczących występowania aktów przemocy domowej.	a) sporządzanie statystyk określających wielkość zjawiska przemocy i ich aktywizacja.	2023 – 2027 każdego roku.	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwilczu, - Zespół Interdyscyplinarny, grupa diagnostyczno-pomocowa, - Komisariat Policji w Sierakowie, - GKRPA PiN w Kwilczu, - szkoły i przedszkola z terenu Gminy Kwilcz, - inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania

				przemocy w rodzinie.
--	--	--	--	----------------------

Cel 2.

Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

L.p.	Zadanie	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy
1.	Tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań.	<p>a) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;</p> <p>b) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;</p> <p>c) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;</p> <p>d) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;</p> <p>e) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;</p> <p>f) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;</p> <p>g) monitorowanie procedury "Niebieskie Karty"; przekazywanie informacji, o której mowa</p>	Działania ciągłe 2023 -2027.	<p>- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwilczu,</p> <p>- Zespół Interdyscyplinarny,</p> <p>- Komisariat Policji w Sierakowie,</p> <p>- GKRPA PiN w Kwilczu,</p> <p>- inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p>

		<p>w art. 9e ust. 3 ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a w w/w ustawie;</p> <p>h) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;</p> <p>i) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń.</p>		
--	--	---	--	--

Cel 3.

Zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą domową

L.p.	Zadanie	Działanie	Termin realizacji	Realizatorzy /Partnerzy
1.	Zapewnienie schronienia i pomocy materialnej ofiarom przemocy domowej.	a) nawiązanie współpracy z instytucjami zapewniającymi schronienie ofiarom przemocy, b) udzielanie świadczeń pieniężnych.	2023 -2027	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwilczu.
2.	Zapewnienie wsparcia instytucjonalnego ofiarom przemocy	a) prowadzenie pracy socjalnej, b) prowadzenie poradnictwa	2023-2027	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwilczu, - placówki oświatowe z terenu Gminy Kwilcz,

	domowej	<p>specjalistycznego w ramach Punktu Informacyjno</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konsultacyjnego w Kwilczu, c) edukowanie ofiar w zakresie przysługujących im praw, d) Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia wzoru i sposobu udostępniania urzędowego formularza wniosku o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, lub zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, lub zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, lub zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zespół Interdyscyplinarny, - Punkt Informacyjno -Konsultacyjny w Kwilczu, - Komisariat Policji w Sierakowie, - PCPR w Międzychodzie.
--	---------	--	--

Cel 4.

Podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą domową

L.p.	Zadanie	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy/Partnerzy
1.	Edukacja społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy domowej	a) podnoszenie wiedzy w społeczności lokalnej w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy domowej poprzez zamieszczanie informacji na stronie internetowej, rozpowszechnianie ulotek, materiałów edukacyjno- informacyjnych, w tym o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy domowej, b) prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki w zakresie agresji i przemocy m.in. poprzez organizowanie zajęć w ramach szkolnego programu profilaktyki, c) organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, d) współuczestnictwo w kampaniach prowadzonych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	2023-2027	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwilczu, - Komisariat Policji w Sierakowie, - Placówki oświatowe z terenu Gminy Kwilcz, - GKRPA PiN w Kwilczu, - Zespół Interdyscyplinarny, - służba zdrowia, - kuratorzy.

Cel 5.

Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej

L.p.	Zadanie	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy/Partnerzy
1.	Doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę przeciwdziałania przemocy domowej.	a) uczestnictwo w szkoleniach, doradztwie, warsztatach, konferencjach przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy domowej, realizacji procedury „Niebieskie Karty”, b) organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń między pracownikami różnych instytucji wchodzących w skład Zespołu.	2023-2027	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwilczu, - Komisariat Policji w Sierakowie, - Placówki oświatowe z terenu Gminy Kwilcz, - Zespół Interdyscyplinarny, - kuratorzy.

VI. Adresaci Programu:

1. Rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy,
2. Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy,
3. Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą.

VII. Realizatorzy programu:

1. Urząd Gminy w Kwilczu,
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwilczu,
3. Komisariat Policji w Sierakowie,
4. Sąd Rejonowy w Szamotułach,
5. Szkoła Podstawowa w Kwilczu,
6. Szkoła Podstawowa w Luboszu,
7. Przedszkole „Pod Topolą” w Kwilczu,
8. Przychodnia Lekarska „SIMED” w Kwilczu.
9. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przemocy i Narkomanii w Kwilczu,
10. Zespół Interdyscyplinarny w Kwilczu,

11. Organizacje pozarządowe,
12. Pedagodzy Szkół Ponadpodstawowych,
13. Podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

VIII. Przewidywane efekty realizacji programu:

1. Zmniejszenie poczucia bezradności ofiar przemocy,
2. Zwiększenie wiedzy instytucji zajmujących się przemocą domową na temat zjawiska przemocy – diagnoza rzeczywistego rozmiaru zjawiska na terenie Gminy Kwilcz.
3. Zwiększenie skuteczności działań,
4. Zmiana postaw społecznych wobec przemocy.

IX. Miejsce i czas realizacji Programu

Program będzie realizowany na terenie Gminy Kwilcz w latach 2023 - 2027.

Działania zaplanowane do realizacji będą wprowadzane w formie ciągłej.

X. Monitorowanie Programu

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań, rozwijanie programu w przyszłości.

XI. Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Kwilcz.

Uzasadnienie

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Kwilcz na lata 2023-2027 określa sposób realizacji zadań własnych gminy o których mowa w art. 6. ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu przemocy domowej* (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.)

Ustawą z dnia 9 marca 2023 r. *o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2023 r. poz. 535) zmieniono terminologię w zakresie dotyczącym opracowania i realizacji programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Dostosowano zapisy i nazewnictwo w związku z nowelizacją ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu przemocy domowej*. Uwzględniono przede wszystkim zadania związane z prowadzeniem profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących zjawiska przemocy domowej. W programie przewidziano kontynuację zadań realizowanych dotychczas, zgodnie z „Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kwilcz na lata 2021 – 2025”, przyjętym Uchwałą Nr XXIV/195/2021 Rady Gminy Kwilcz z dnia 9 lutego 2021 r.

Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

Wójt Gminy

Stanisław Mannek